

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quarto libro Decretalium

Sangiorgio, Gianantonio

[Venedig], 12. März 1493

De matrimonio contracto contra interdictum ecclesie

[urn:nbn:de:bsz:31-323761](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-323761)

constat restituēda est si statim apparet q̄ non est apta nō restituī statim. sed expectantur alie copule. si alias efficitur apta p̄rio reintegrat p̄rimo matrimo. nec puto q̄ tūc pos sit repelli exceptōe adulterij donec deueniat ad copulam p̄ quā efficitur apta post illā scienter patiens posset a p̄rio viro repelli exceptōe adulterij. s̄. eo. c. fraternitatis. z dicit te vt ibi dixi si est dubiū i dubio eo q̄ ē cognita secūdo vi ro d̄z restitui p̄rio. z si tūc nō appeat apta p̄rio viro. quid faciendum dixi in. d. c. fraternitatis. Quādoq; petis sepa tio ex iusta cā vt q̄ dicit vix hēre membrū ipropozōnabi le mulieri z pōt separi cum solemnitate de qua. s̄. c. frater nitatis cū distinctōe aut mulier iam recepat dilatonē i om nib^o membris. puta q̄z peruenit ad etatē. xv. annorum vel xvj. z tūc separabit cū solemnitate d̄ qua ibi nec expecta bitur aliud t̄ps z si pp hoc sit sepaata z ab alio cognita dī cunt doc. in. c. fraternitatis q̄ nō restituetur p̄mo viro q̄z secundus in lancea nō presumit similia p̄mo. si vero nō p uenit ad etatem q̄ nō recipit dilatonē membrorū z tunc nō est sepanda nisi pbetur triennio vlt̄ato t̄pze q̄ duēiat ad plenā etatē z si sit sepaata z postmodū cognoscatur ab alio restituēda est p̄rimo viro q̄z appet quod snia diuortij fuit errore lata consiliū est quod iudex laboret plus in abūdando in pbationibus q̄ in deficiēdo p. c. fr̄nitatis ad si. s̄. eo. z dicit gl. hic z doc. s̄. c. j. vltra hoc si vir h̄z po lutōez dormiēdo ē signum qd nō est fridus.

De mri. pto p̄ interdictū ecclesie. Rubri.

Et otinatur q̄ post alia impedimenta matri. que ipe diunt z dirimunt. sunt alia impedimta que nō impediunt nec dirimunt sicut est impedimētū interdicti. iō pōit hec rubr. s̄m dama. Hoff. z host. aliter p̄tinuāt. q̄z interdictuz fit ex cā p̄petua. q̄nq; ex tpali. z alii sepaatur ad t̄ps z alii i perpetuū. z in hoc s̄ise est impedimento de quo in rubri ca p̄ce. ponitur iō subijcitur ista rubr. de interdicto pape. qd d̄ interdictū hoīs. z de interdicto iur. z de interdicto inferioze a papa dixi in. c. ad dissoluendū. s̄. de spō. impu. Et qd de alijs sacramētis p̄ interdictum pape z p̄ceptuz vide in cle. vna de rex p̄mu. z in cle. j. de p̄cel. p̄bē. z ibi de alijs dispositōibus p̄ mādātū pape. z vide in. c. ij. de in te. resti. z Inno. in. c. quāto de cōsue. in. c. dilectus. de p̄bē. maxime p̄ Inno. z de materia rubrice h̄. xxxij. q. iij. c. no. oportet z tribus. c. sequentibus.

Interd. p̄ eccle. vel iudicis pp hoc so lum nō dirimitur: imponitur tñ sic p̄bētib^o penitētia z sepantur donec cognoscatur d̄ cā interdicti. h. d. tot^o titulus s̄m Joā. an.

1 cōis d̄stusio. sc̄da ibi: mandam^o. Et no. q̄ dicit pp hoc solū z c. secus si esset aliud ipedimentū puta p̄sanguinita tis. vt in. c. fi. vel aliud impedimētū perpetuū. q̄z tūc nō p pter ipm̄ interdictū sed pp ipm̄ ipedimētum dirimitur m̄i moniū vt dico. j. in. c. fi. i p̄mo notabili. ibi alijs nō ē tene mēti q̄ tñ sacramētū nō ē dirimēdū pp solum inf̄dictuz Nota p̄rimo q̄ quis pōt se obligare ad p̄tractum ma trimoniū pro sorore vide glo. in capitulo ex litteris secun do supra de spon. z sic simpliciter iurando z permittēdo in materia ea qd p̄bet m̄imoniū videt p̄mittere se factu rum z curatur quod illa p̄beret p̄ qua p̄missit. facit glo. notabilis in capitulo sicut de spon. Et nota qd ex tali p̄ctu soror nō obligatur nisi sit p̄sens z expresse p̄sentiat vide q̄ dixi de spon. in. c. tue aliud vide in capitulo ex pte de restitutiōe spoliatorū. Et differētia inter p̄iem p̄bētē noie filie z eius p̄sentia z alios p̄sanguineos dixi in capi tulo tue de spon. Et nota qd iure canonico q̄s cogitur ex iuramēto z obligatur. c. quotiens p̄ia qd̄ne septima z hētur in. c. cū venissent de institutionibus in. c. j. de pactis Nota q̄ per alium actum a copula ex quo ē intelligit̄ tacitus consensus in coniuge vt per receptionē denarioz p̄ amplex^o nō trāseūt spon. in m̄imoniū. c. fi. de spon.

z non iudex inquit an maritus aliquam aliam cognoue rit. sed sit inquisitio p̄ p̄sbyterū pochianū de qua vir ē oriū dus z hoc q̄z i vicinia p̄sumit meli^o sciri vt dixi i. c. p̄cedētī in notabilib^o i p̄rim. Et sic p̄z q̄ in cā matrimoniali iudex ex plibus supplet ex officio. q̄n agit ad diuortiu. pro hoc q̄ no. de iurciurā. c. ad nostrā p̄ Inno. i. c. cū oli nobis de elec. Et no. q̄ cōsuetudo terre seruāda est i matri. s̄m ho st. q̄ est vix nisi sit p̄sbam matri. dixi. i. c. j. s̄. de spō. facit .C. de testa. l. testamēta. z. s̄. de isti. c. cū venissent. xj. di. c. cōsuetudis. Et no. quarto ex solo interdicto hoīs matri. post p̄ctū nō reddid nullū. sed pōt pp cōtemptū iponi pe nitentia. z de hac curare nō iudex. s̄. de maio. z obe. c. cum in ecclesijs in fi. de quo i gl. penul. Et no. hosti. litteraz hic in eo q̄ dic mulier nō debuit spernē mandata iudicis est grauis excessus de quo hic i gl. vltia. excessit ēt mulier in alijs vt dicit illa gl. vñ multiplex pena d̄z sibi iponi d̄ re iudi. c. j. lib. vj. Et pponit qd nō potuit frater p̄bē spon salia p̄ sorore. naz speciale est i pie vt hoc possit. ff. de spō. l. sed q̄ patris z l. sequenti. C. de nup. l. vidue. c. vno de de spon. ipu. li. vj. hic p̄xit frater p̄ sorore p̄sente z cōsentiente ore z corde s̄m Hoff. z eodē mō intellexit Inno. sic dicēt q̄ poterāt p̄bere spōsalia p̄ fratre sicut p̄ aliū procurato rem nec per fratre p̄berent nisi soror specialiter z exp̄sse p̄sentiret. z speciale est q̄ in patre vt noie filie p̄ntis z nō p̄ dicentis possit p̄bere spon. vt in iuribus. s̄. dictis: i tutore aut secus. ff. de spōsalibus. l. si puelle. C. de spon. l. si pater nec. ob. s̄. de spō. c. ad id. nā ibi interuenit carnalis copula aliter nō iudicaret matri. s̄m Inno. z ibi de interdicto hic aut p̄ dicit. z q̄ tacit^o cōsensus dūmodo p̄bari posset facit ma. p̄ id qd notat. s̄. de spon. c. cū ad id z. c. tue ex quo eta tem h̄z mulier p̄sensus suus attēdit. s̄. de despon. ipu. c. j. ex quo igif s̄m ipsuz soror patris est nō requirit de necessi rate cōsensus eius. imo ex quo nō p̄dicit p̄sumit cōsentī re. l. qui patitur. ff. man. Si eni exp̄sse p̄sensisset sinistre ha berēt verba sequētia que pbant tacitū cōsensum. vide hoc vt dixi in. c. tue. s̄. de spon. z. c. j. s̄. de spon. impu. vbi teneo Inno. s̄. dictū. z Jo. an. idē vult si ponderat rex. in. c. vni co de despo. ipu. li. vj. Et pponitur sc̄do qd debuerit sta ri p̄rimis spōsalibus. q̄z per cōsensum sequentē ex munerī bus z amplexu trāsiuerūt in matri. de despo. ipu. c. j. li. vj. Jo. an. soluit qd p̄riū p̄cedit in spōsalibus de p̄nti p̄opter q̄ etatis defectū iuris interpretatōe finguntur de futuro. Sed si a pubere p̄buntur mere sponsalia de futuro. illa p̄ amplexus vel oscula illa nō transeunt in matri. de p̄nti im mo nec per nixū ad copulā. qd plus est supra de spō. c. fi. per hoc qd notatur supra de despo. ipu. c. attestaciones. Et pponitur tertio z vltio qd debuerit stari secūdis spō salibus que fuerunt de p̄nti. vt inuitur in verbo desponsa ri z c. Soluit Jo. an. q̄ hec spōsalia nō tenuerūt obstante publica honestate. honestas aut surgēs ex sponsalibus n̄ dissoluit p̄ia. q̄z publica hōestas nō precedentia s̄z sequē tia matrimonia ipedit z dirimit. c. vno de spō. li. vj. Et no ad gl. gl. j. est expositiua glo. ij. opponit z vi q̄ frater nō teneatur ex hac obligatione. q̄z p̄missit factum alienuz vt in iuribus gl. sol. gl. qd in dubio vi. p̄mississe se facturuz z cu. Et in gl. ibi. l. vltia in sponsalibus cōstruēdis punz refert per se vel per nunciū vel per p̄curatorē vel epistolā an per aliū a te hoc factū est. vide de spon. c. ex litteris el ij. Et in gl. in vbo pbibuisse. Nota s̄z p̄danor. qd dat gl. iuncto tex. vñ remediū p̄ditum sponso. si dubitat ne spō sa p̄bat matri. cum alio. vt iplozet officium iudicis quate nus sub pena excōmunicatōis interdicat sponse ne p̄bat cū alio matri. Et ex hac gl. iuncto tex. no. qd vbi n̄ interue nit iuramentū non s̄z sponse resiliere a sponsalibus sine cā. qd etiam sentit gl. fi. nā hec sponsa nō iurauit s̄z frat er gl. in ver. a tertia z no. ex p̄inci. gl. q̄ s̄z matrimoniu nō d̄z p̄ bi p̄ interdictū ecclesie. p̄ctum t̄z nec sepaatur. vnd e p̄ci pitur mulieri qd reuertatur ad tertiū virū cum quo p̄xit supra de despo. ipu. c. duo pueri. nō eni ad interdictum ec clesie tñ sacramētū dissolui d̄z. c. p̄rimo. Et in fi. glo.

de hoc habetur in specu. de iurisd. om. iudi. in fi. et ibi i ad- ditoe vltia glo. si. querit et respondet. nota ex ea q de mul- tiplici excessu multiplex dz pena imponi. s. de iudi. c. ar. si clerici. de re iudi. c. j. li. vj. et forte penitētia dignā triū ano- rum. h3 Tan. et Jo. an.

Litteris. Sumatū est. s. in. c. p̄rio Et due sūt p̄tes. P̄mo narrat factū Secūdo diffiniendo cōmittit. se- cunda ibi mādamus. In tex. ibi absentē sup- ple que postea cōsensit. No. j. patrē posse p̄bere matri. p̄ filia absentē dic vt in gl. No. ij. q̄ iudex ex officio dz p̄uidere q̄n aliquo mō p̄cipit q̄ cōiunctus vel p̄iuncta al- teri. vel p̄ fidē de futuro matri. vel de p̄siti. tractant se mu- tuo amore s̄m hosti. No. tertio q̄ p̄t iudex ex officio lite pen. p̄hibere artādo p̄tes sub excoīcatōis p̄ca. siue p̄- deat p̄ima lis siue p̄deat lis p̄ appellatōez. et iudex a quo appellatū est p̄t facere ea que tendūt ad facilitōez exitum cāe appellatōis. p̄cor. c. cū teneamur de ap. cū ibi notatis. c. ab eo. s. de sequestratōe possessionis et fructuū. s. hoc in gl. in ver. distinctus. No. quarto de p̄hibitōe sub inter- minatōe anathematis. vide hic gl. q̄ remittit ad loca sua et vide de sagi. c. vno. No. v. q̄ m̄rimoniū sponsalia de fu- turo cum alio q̄s cū sponso vt fortius vinculuū tollit q̄s sit p̄ceptū iudicis p̄ctū. Et sic solū iudicis interdictū n̄ soluit matri. ad hoc. s. de despo. impubez. c. ad dissoluen- dum. Quid de alijs actibus a mat. an teneat post interdi- ctum hoīs. tex. et gl. in. c. ij. s. de i. resti. vide p̄ Inno. s. b̄ cōsuetudine. c. quāto et dedi alia remissiones. s. in rub. n̄ra Ultimo q̄ valeat snia lata sup cōdōne de hoc in gl. penul- tima hic. et dic vt h̄. s. de ap. c. p̄terea. lo. ij. No. p. q̄ n̄ po- tuerit hec cā agitari corā archiep̄o. nisi p̄ appellatōez q̄a archiep̄s nō h̄z iurisdicōez i subditos suffraganeoz. s. b̄ offi. ordi. c. pastoralis. i. p̄i. solu. Jo. an. q̄ hic loq̄t de ar- chiep̄o camariensi q̄ est legatus. et sic p̄ simplicē querelaz p̄t adiri. c. j. s. de offi. lega. No. p. ij. n̄ d̄i q̄ hic fuit p̄hibi- tū isti ne p̄h̄et. et t̄n alia i facie ecclēe duxit. n̄. n. debuit hoc sibi p̄mitti. cū id q̄ facit sit sibi interdictū. v̄n iudex ecclēa- sticus dz seruari i alia diocesi. s. de offi. ordi. c. ad repamē- dum. c. j. de rap. facit. c. h̄. de fo. cōpe. li. vj. et gl. i. l. ex ca. ff. de postulādo. c. h̄. de excep. li. vj. hosti. fo. dicit q̄ potuit ca- pellanus alteri ecclēe ignorare de ista p̄hibitōe. sed forte nō fuit aliq̄s q̄ accusaret iuxta. c. h̄. q̄ ma. accu. possūt. S3 dic q̄ i hoc mō differūt. q̄z si capellanus sciuerit debue- rit p̄hibē t̄n ex quo nō p̄hibuit potuit p̄hibi i facie ecclēie dico. i. c. h̄. q̄ ma. accu. possunt. facit et. c. h̄. s. de clande. de spon. No. tenio ad gl. gl. j. oppōit et soluit. et no. illā q̄ iter- absentes p̄buntur sponsalia. No. iij. opponit. nā p̄ dila- tionē appellatōi deuoluūt iurisdicō ad supiorē. c. cū appel- lationibus de ap. li. vj. gl. vj. velle q̄ ordinari h̄c possit. s. i- terdicē ne appellās faciat id pp q̄ appellauit. h̄z n̄ possit de p̄cipali cognoscē. In fi. gl. Inno. dicit hoc spāle pro- pter aiaruz piculū et fauorē m̄ri. et generaliter tā ordiari q̄ delegat p̄nt interdicē hoc casu alias sec̄ no. de ap. in. c. cū teneamur refert t̄n alios dicē q̄ hoc casu pōt ordiari us nō delegat. est. ar. s. de ap. c. cū teneamur. illud t̄n plu- res h̄z intellect̄. p̄ hoc facit de ap. c. sepe in eo q̄ iudex qui detulit appellatōi p̄figit terminū appellātī. et de hoc facit c. cū ap. de ap. li. vj. Dicit car. q̄ i casu huius. c. hoc iterdi- ctū pōt facē delegatus in ip̄a delatōe appellatōis nā post ex iteruallo nō v̄ hoc posse per dictū. c. cū appellatōibus Bu. aut̄z indistricte q̄ iudex a quo pōt tendētia i facilitio rem exitū appellatōis dūmodo n̄ attingant cognitōez ne gotij p̄cipalis. sed tendētia i p̄iudiciū appellatōis nō pōt. et p̄ eius dicto facit. c. h̄. s. de seq. po. et fr. et hoc equis videt pp facilitōez finē. argumē. c. h̄. de dolo et cōru. quasi pendente cognitōe articuli appellatōis quo ad hoc du- ret iurisdicō iudicis a quo. Penultima gl. colligit di- ctū opponit et soluit. i. h̄. dic vt de ap. c. p̄terea. el. ij. c. roma- na. s. caueat de sen. ex. li. vj. No. vi. colligit no. et reddit rōnē s̄e. et fac ad id q̄ dico i. c. se. s̄umario et i sc̄do nō. et.

De muliere. Breue est et summatuz ē supra in. c. j. p̄ Joā. an. sed illa summatio recte n̄ p̄cludit ad. cāo potest sic sumari. Lōiuges de q̄bus dubitat an ipe- diti sint p̄sanguinitate. vel alio p̄petuo ipedimēto contra interdictū ecclēe cōiuncti excoīcātur dōec sepantur ad in- uicem. et cognoscat de ip̄o ipedimēto an sit p̄petuū vel tē- porale. Et est huius pars. s. de sp̄o. c. de muliē. In tex. ibi cōsanguinitate supple vel aliquo ipedimēto cāonico de clā. de sp̄o. c. cū ibibitio s̄m hosti. In tex. ibi recepe- runt siue p̄imū matri. p̄h̄edo siue p̄tinuando. In tex. ibi stari. p̄bato ipedimēto p̄petuo. No. q̄ p̄sanguini non d̄nt i simul p̄h̄e matri. et vsq̄ ad quē gradū h̄ in. c. nō dz b̄ cōsan. et affi. et q̄n sint excoīmunicati ip̄o iure si p̄bunt cle- vnica de p̄sanguinitate et affinitate. Et aduerter in quantum doctores trāseunt cū sumario dato i capitulo p̄rio supra eodē. t̄n quatenus hic loq̄tur de iterdicto facto pp p̄san- guinitatem nō p̄cederet in eo q̄ dicit q̄ matri. p̄ctū con- tra iterdictū ecclēie nō dirimit. t̄n pp p̄sanguinitatē v̄ aliud ipedimētū p̄petuū dirimit vt i. c. h̄ dz pal. et cle. vna pal. Et vide q̄. s. dixi post sumariū Jo. an. facit q̄ not. gl. fi. in. c. p̄cedenti facit. c. tuas de sp̄o. du. vbi matri. p̄ctum p̄ iterdictū ecclēie est nullū. si pp ip̄m iterdictuz. sed pp perpetuū ipedimētū alteri matri. de p̄siti h̄z nō sumari. No. sc̄do effectū iudicis litte p̄dēte. q̄ ibibeat p̄ctū et cōiuncti sunt sepandi p̄ excoīmunicatōne donec cogno- scat an subsit ipedimentū de quo opponit. No. tertio not. quasi casuz. in quo excoīmunicatio tollit sine alia absolu- tione de quo i gl. i verbo donec et ibi dico. No. p̄pono in eo q̄ isti sepantur nō est eni ferenda snia anteq̄ sit cogni- tū de cā supra de p̄sti. c. ecclā de cā. pos. c. j. sol. Jo. an. q̄ nō sepant p̄ sniaz diffinitiuā. sed p̄ p̄ceptū iudicis separi debēt ad t̄ps. donec p̄stiterit an debeant simul reuerti vel an debeat p̄petuo separi. No. j. colligit vnū dictum ex- tex. No. ij. querit et r̄ndet. Et no. gl. que vult q̄ excom- municatio lata ad t̄ps tpe tollatur p̄ facit gl. in verbo do- nec in cle. j. de decimis in fi. gl. cū dicit tuti et dicit hosti. et Jo. an. post cū q̄ imo est necessaria absolutio de sentē. exco. c. cū desideres et. c. a nobis. s. forma. eo. ti. Sed b̄ sen- tētia iterdicti vel suspēsiōis putat sec̄. p̄rio q̄ hec caute- la si sit necessaria. idest q̄ fiat absolutio. q̄ in eo et relaxa- tione nō seruat forma solēnis. sed sufficit dicē relaxo iter- dictum vel absoluo te. Et remittit. s. de testi. c. veniens s̄- cundo ad fi. Et dicit Jo. an. addendū esse id q̄ ip̄e no. de- eta. et quali. cū bone. et p̄ ista dria inter excoīmunicatōne et interdictū vel suspensionē. gl. in pal. cle. in v̄. donec et. s. c. nō est. de spon. facit. c. p̄siti in v̄bo quousq̄ de offi. ordi. li. vj. et in cle. h̄j q̄. de eta. et quali. et ex eo q̄ dicit est. q̄ in excoīmunicatōne necessaria ē forma et. Infert But. hic q̄ i sen. excom. lata a papa cui v̄ba n̄ sunt subiecta formis et iuris dispositioni. q̄ lapsō tpe q̄s esset absolutus cle. si sumus pontifex de sen. excom. q̄ putat vex et bene si con- staret de voluntate eius vt in. d. cle. si sumus. sed i dubio p̄ sumitur velle vt p̄tate ordinaria vt no. in. c. proposuit de p̄ces. p̄ben. l. digna vox. C. de leg. ideo v̄ voluisse papa q̄ forma ecclēe seruata tollatur excoīmunicatio. et idē est in papa q̄ in alijs vt. d. Ant. hic et Panoz. dicūt. No. vlti- ma opponit et soluit in fi. gl. vide gl. magnā in. d. c. tua et que ibi scripsi circa intellectum istius tituli.

Qui filij sint legitimi. Rubrica.

Continuatur hec rubrica ad p̄cedētē. appente ipedi- mento filij suscepti ex mat. p̄cto p̄ interdictū ecclēie ille- gitimi sunt. ideo post p̄cedētē rubricā ponit ista. v̄ sic est visuz gnāliter de ipedimētis matri. q̄ ex illis quādoq̄ matri. et filij sunt legitimi. q̄n q̄z t̄n ipedif matri. quod non teneat. et tūc filij sunt illegitimi ideo vt sciat ur gnālī- ter q̄ sunt legitimi et q̄ illegitimi subijcīf hec rubrica. de cuius m̄a habet. xxvij. di. c. deinde. xxxij. di. c. si q̄ vidu- am. xv.